

19.

BÖLÜM

ÇEVRE SAĞLIĞI

Dr. Öğretim Üyesi Burak METE

AMAÇ

Bu bölüm sonunda okuyucular, temel çevre kavramları, çevre kirliliği, çevre kirliliği nedenleri ve sağlık etkileri hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölümün sonunda okuyucular;

1. Çevre ve ekoloji temel birimlerini açıklar,
2. Su kirliliği, su dezenfeksiyonu ve su arıtmını tanımlar,
3. Hava kirliliğini açıklar,
4. Atık kavramı, türleri, taşınması ve izalesini açıklar,
5. Pestisitleri tanımlar ve çeşitlerini sayar,
6. Vektörleri tanımlar ve çeşitlerini sıralar,
7. Radyasyon ve gürültünün sağlık etkileri sayar,
8. Küresel ısınma, iklim değişikliği ve Ozon kirliliğini açıklar,
9. Çevre sağlığında risk değerlendirmesini açıklarlar.

KAYNAKLAR

1. EPA. 2017. Multi-Model Framework for Quantitative Sectoral Impacts Analysis: A Technical Report for the Fourth National Climate Assessment. U.S. Environmental Protection Agency, EPA 430-R-17-001.
2. World Meteorological Organization Global Ozone Research and Monitoring Project—Report No. 55
3. EPA 454/B-18-007 Technical Assistance Document for the Reporting of Daily Air Quality – the Air Quality Index (AQI) 2018
4. Sixty-Eighth World Health Assembly Health and the environment: addressing the health impact of air pollution 2015
5. Miller, J. D. (1974). Effects of noise on people. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 56(3), 729-764.
6. 3. Uluslararası Unidokap Karadeniz Sempozyumu Bildiri Kitabı 21-23 Haziran 2019 Web adresi: <http://www.dokapsempozyum.org/>
7. WHO IARC Report to the Union for International Cancer Control (UICC) on the Interphone Study 2011
8. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atıklar erişim adresi: <http://www.csb.gov.tr/>
9. Casarett And Doull's Toksikolojinin Temelleri – Pestisitler Bölümü Sinan Süzen Ankara Nobel Tıp Kitabevi
10. Halk Sağlığı Temel Bilgiler Hacettepe Yayınları 2. Cilt 3. Baskı 2015
11. İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik erişim adresi: <https://www.saglik.gov.tr/TR%2C10473/insani-tuketim-amacli-sular-hakkinda-yonetmelik.html>
12. Bulaşıcı Hastalıkla Savaşım. Gazanfer Aksakoğlu, 3. Baskı.
13. İş Hijyeni Laboratuvarı TS EN ISO/IEC 17025 Elektromanyetik spektrum erişim adresi: <https://prosafety.com.tr/elektromanyetik-spektrum-radyoaktivite/>
14. Harley N.H., Harley J.H., Potential Lung Cancer Risk From Indoor Radon Exposure , Ca, A. Cancer Journal for Clinician, 265-275, Sep-Oct1984
15. Amman H.M., Berry M.A., Health Effects Associated with Indoor Air Pollutants, EPA 600-D-87, 324, 1987
16. Appleby P.H. Building Related Illness, British Medical Journal, 313:674-677, 1996
17. Stellman JM, McCann M, Warshaw L, Brabant C, Finklea J, Messite J. et al. Encyclopaedia of Occupational Health and Safety. 4th edition International Labour Office. Geneva; 1998. p:44;1-30, 45;1-25.
18. Moeller D. W. Environmental Health. Harvard University Press. Cambridge, Massachusetts London, England; 1992. p:21–31.
19. Francis B. M. Toxic Substances in the Environment. A Wiley-Interscience Publication. New York, USA; 1994. p:72–92.
20. Aksay, C. S., Ketenoglu, O., & Latif, K. U. R. T. (2005). Küresel Isınma ve İklim Değişikliği. Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Fen Dergisi, 1(25), 29-42.
21. Çağatay Güler Çevre Sağlığı (Çevre Ve Ekoloji Bağlantıları) 2017.